

Een korte beschrijving van de thematieken in Laudato Si'

Dit document belicht de thema's in Laudato Si' aan de hand van citaten.

(Bron: Catholic Climate Covenant)

Inhoudsopgave

Het probleem	1
Politiek en politiek leiderschap	2
De realiteit van het probleem en de noodzaak tot handelen	2
Uw handelen is van belang	2
Klimaatverandering	3
Een meer duurzame samenleving	3
Het gelovige perspectief	4
Ecologie en maatschappelijke gerechtigheid	4
Het verbruik	5
Duurzaam zaken doen	5
Toekomstige generaties	5

Het Probleem

Onze onderdrukte en verwoeste aarde, die “kreunt en barensweeën lijdt” (Rom. 8,22), behoort tot de meest in de steek gelaten en slecht behandelde armen. (2)

De aarde, ons huis, lijkt steeds meer te veranderen in een immense opslagplaats van vuilnis. (21)

Nooit hebben we ons gemeenschappelijke huis zo slecht behandeld en beschadigd als in de laatste twee eeuwen. (53)

Men kan intussen niet meer met minachting en ironie naar de catastrofale voorspellingen kijken. We zouden voor de komende generaties teveel puinhopen, woestijnen en vuil kunnen achterlaten. Het ritme van de consumptie, de verspilling en aantasting van het milieu is de mogelijkheid van de planeet te boven gegaan, en wel zodanig dat de huidige levensstijl, omdat hij onhoudbaar is, alleen maar kan uitlopen op catastrofes, zoals feitelijk al periodiek gebeurt in verschillende streken van de wereld. (161)

Politiek en politiek leiderschap

Daarom is het dringend noodzakelijk geworden een politiek te ontwikkelen om in de komende jaren de uitstoot van koolstofdioxide en andere zeer vervuilende gassen drastisch terug te dringen door bijvoorbeeld de fossiele brandstoffen te vervangen en bronnen van hernieuwbare energie te ontwikkelen. (26)

De internationale onderhandelingen kunnen niet op een veelbetekenende wijze verder gaan ten gevolge van de standpunten van de landen die aan de eigen nationale belangen de voorkeur geven ten opzichte van het wereldwijde algemeen welzijn. Allen die de gevolgen zullen ondergaan die wij trachten te verdoezelen, zullen zich dit gebrek aan bewustzijn en verantwoordelijkheid herinneren. (169)

Politieke grandeur manifesteert zich, wanneer men op moeilijke ogenblikken handelt op basis van grootse beginselen en denkend aan het algemeen welzijn op lange termijn. (178)

Realiteit van het probleem en de noodzaak om te handelen

Gedrag dat ook onder gelovigen de weg voor een oplossing in de weg staat, gaat van de ontkenning van het probleem tot onverschilligheid, gemakzuchtige berusting of blind vertrouwen in technische oplossingen. We hebben een nieuwe universele solidariteit nodig. (14)

De roeping behoeders van Gods werk te zijn, praktisch handen en voeten te geven, vormt een wezenlijk onderdeel van een deugdzaam bestaan. Het is niet iets vrijblijvends en evenmin een secundair aspect van de christelijke ervaring. (217)

We moeten echter ook erkennen dat enige geëngageerde en biddende christenen onder het voorwendsel van realisme en pragmatisme vaak spotten met de zorgen over het milieu. Anderen zijn passief, zij besluiten niet hun gewoonten te veranderen en worden inconsequent. (217)

Uw handelen is van belang

De mensheid heeft nog het vermogen samen te werken om ons gemeenschappelijk huis te bouwen. (13)

De jongeren eisen van ons een verandering. Zij vragen zich af hoe het mogelijk is dat men pretendeert aan een betere toekomst te bouwen zonder te denken aan de milieucrisis en het lijden van hen die worden buitengesloten. (13)

Het doel is niet informatie te verzamelen of onze nieuwsgierigheid te verzadigen, maar ons pijnlijk ervan bewust te worden dat wij de moed moeten hebben om in persoonlijk lijden te veranderen hetgeen er met de wereld gebeurt en zo te erkennen wat de bijdrage is die ieder kan leveren. (19)

De reductie van de broeikasgassen vereist oprechtheid, moed en verantwoordelijkheid, vooral van de kant van de machtigste en meest vervuilende landen. (169)

Er is veel wat men kan doen. (180)

Zo ontstaat er een grote culturele, spirituele en educatieve uitdaging, die lange processen van herstel zal inhouden. (202)

Klimaatverandering

Het klimaat is een gemeenschappelijk goed, van allen en voor allen. (23)

Er bestaat een zeer consistente wetenschappelijke overeenstemming die erop wijst dat wij een verontrustende opwarming van het klimaatsysteem meemaken. In de laatste decennia gaat deze opwarming gepaard met een voortdurende stijging van het zeeniveau, en bovendien is het niet moeilijk dit in verband te brengen met de toename van extreme weersomstandigheden, ondanks het feit dat men aan ieder verschijnsel afzonderlijk geen wetenschappelijk te definiëren oorzaak kan toeschrijven. De mensheid wordt opgeroepen om zich de noodzaak bewust te worden van een verandering van levensstijl, van productie en consumptie om deze opwarming te bestrijden of minstens de menselijke oorzaken die deze voortbrengen of verergeren. (23)

Als de huidige tendens voortgaat, zou deze eeuw wel eens getuige kunnen zijn van ongehoorde klimaatveranderingen en van een ongekende verwoesting van de ecosystemen met ernstige gevolgen voor ons allen. (24)

De klimaatveranderingen zijn een wereldwijd probleem met ernstige implicaties voor het milieu, de maatschappij, de economie, de distributie van goederen en de politiek, en vormen een van de belangrijkste actuele uitdagingen voor de mensheid. (25)

De opwarming die wordt veroorzaakt door de enorme consumptie van enkele rijke landen, heeft gevolgen voor de armste gebieden van de wereld, vooral Afrika, waar de toename van de temperatuur samen met de droogte een rampzalige uitwerking heeft op de opbrengst van de culturen. (51)

Een meer duurzame samenleving

Opvoeding tot verantwoordelijkheid voor het milieu kan gedrag stimuleren dat een directe en belangrijke invloed heeft op de zorg voor het milieu, zoals het vermijden van het gebruik van plastic of papieren materiaal, het terugbrengen van het waterverbruik, het scheiden van afval, het alleen koken van wat men redelijkerwijze ook zal eten, het zorgvuldig omgaan met de andere levende wezens, het gebruik van het openbaar vervoer of carpooling, het planten van bomen en zinloze verlichting uitdoen. (211)

Het is zeer nobel de taak op zich te nemen om zorg te hebben voor de schepping in kleine dagelijkse handelingen. (211)

In dit kader zet de liefde op maatschappelijk niveau ons ertoe aan, naast het belang van de dagelijkse kleine gebaren, ook te denken aan grote strategieën die doeltreffend de milieuverwoesting stoppen en een 'cultuur van de zorg' aanmoedigen die heel de maatschappij doordringt. (231)

Het gelovige perspectief

Wij realiseren ons dat de Bijbel geen aanleiding geeft tot een despotisch antropocentrisme, dat zich niet bekommert om de andere schepselen. (68)

Natuur wordt vaak verstaan als een systeem dat men analyseert, begrijpt en beheert, maar schepping kan alleen worden begrepen als een geschenk dat voortkomt uit de geopende hand van de Vader van allen, als een werkelijkheid die wordt verlicht door de liefde die ons samenroept tot een universele gemeenschap. (76)

De schepping behoort tot de orde van de liefde. (77)

Een breekbare wereld met een mens aan wie God de zorg ervoor toevertrouwt, doet een appel aan ons verstand om te erkennen hoe wij onze macht zouden moeten sturen, uitoefenen en beperken. (78)

Heel het materiële heelal is een taal van de liefde van God, van zijn mateloze genegenheid voor ons. Bodem, water, bergen, alles is liefkozing van God. (84)

Als wezens door onzichtbare banden met elkaar verbonden, vormen we een soort universele familie, een verheven gemeenschap, die ons aanzet tot een heilig, liefdevol en nederig respect. (89)

Alles staat in relatie en alle mensen zijn verenigd als broeders en zusters in een wonderbaarlijke pelgrimstocht, verbonden door de liefde die God voor elk van zijn schepselen heeft en die ons ook onderling met tedere genegenheid verenigt met broeder zoon, zuster maan, broeder rivier en moeder aarde. (92)

Wij ontvluchten de wereld niet, noch negeren we de natuur, wanneer wij God willen ontmoeten. (235)

Ecologie en maatschappelijke gerechtigheid

Wij moeten erkennen dat een ware ecologische benadering altijd een maatschappelijke benadering wordt die de gerechtigheid moet integreren in de discussies over het milieu, om zowel naar de kreet van de aarde als naar de kreet van de armen te luisteren. (49)

Iedere ecologische benadering moet een sociaal perspectief integreren dat rekening houdt met de fundamentele rechten van de meest benadeelden. (93)

Er bestaan niet twee crises afzonderlijk, een milieucrisis en een maatschappelijke crisis, maar één complexe sociale en ecologische crisis. De richtlijnen voor een oplossing vragen om een integrale benadering om de armoede te bestrijden, uitgesloten mensen hun waardigheid terug te geven en tegelijkertijd voor de natuur te zorgen. (139)

Het verbruik

Hoe leger het hart van een persoon is, des te meer behoefte heeft hij aan kopen, bezitten en consumeren. (204)

De obsessie van een op consumptie gerichte levensstijl, vooral wanneer maar weinigen die kunnen voeren, zal slechts geweld en onderlinge vernietiging teweeg brengen. (204)

Velen weten dat de huidige vooruitgang en het ophopen van goederen of genoegens niet voldoende zijn om zin en vreugde te geven aan het menselijk hart, maar zij voelen zich niet in staat af te zien van wat de markt hun biedt. (209)

Duurzaam zaken doen

Men heeft de les van de mondiale financiële crisis niet geleerd en zeer traag leert men die van de aantasting van het milieu. (109)

Het principe van de maximalisatie van de winst, die er naar neigt zich van iedere andere overweging te isoleren, is een verdraaiing van het begrip economie: als de productie stijgt is het van weinig belang dat er ten koste van de toekomstige hulpbronnen of de gezondheid van het milieu wordt geproduceerd; als het kappen van een bos de productie vergroot, meet niemand bij deze berekening het verlies dat het in een woestijn veranderen van een gebied, de verwoesting van de biodiversiteit of het doen toenemen van de vervuiling inhoudt. Dit wil zeggen dat ondernemingen winsten maken door een uiterst gering gedeelte van de kosten te berekenen en te betalen. (195)

Toekomstige generaties

Iedere gemeenschap kan uit de aarde nemen wat zij nodig heeft voor eigen overleven, maar zij heeft ook de plicht haar te beschermen en de continuïteit van haar vruchtbaarheid voor de toekomstige generaties te waarborgen. (67)

We hebben het hier niet over een optionele houding, maar over een wezenlijke kwestie van gerechtigheid, daar de aarde die wij hebben gekregen, ook hen die zullen komen, toebehoort. (159)